

KONKURS NA PRACĘ BADAWCZĄ Z DZIEJÓW MYŚLI EWOLUCYJNEJ W POLSCE

Na rok 1959 przypada jubileusz wydarzenia naukowego, które stało się punktem zwrotnym w dziejach myśli naukowej i filozoficznej. Będzie to setna rocznica opublikowania podstawowego dzieła Karola Darwina „O powstawaniu gatunków”. W tym samym roku przypada 150 rocznica urodzin Darwina. Również w 1959 roku mija 150 lat od czasu opublikowania „Philosophie Zoologique”, dzieła wielkiego prekursora nowożytnej myśli ewolucyjnej Jana Baptysty Lamarcka.

15 listopada 1909 r. polski przyrodnik popularyzator Józef Nusbaum-Hilarowicz napisał przedmowę do pierwszego wydania swego dzieła „Idea ewolucji w biologii”, w którym składał hołd pamięci wielkich uczonych w ich 50 i 100 rocznicę. „Niechaj w tym pamiętnym roku — pisze on — w którym cały świat cywilizowany te wielkie święci rocznice, będzie dana i naszemu ogółowi wykształconemu sposobność ogarnięcia myśli ewolucyjnej w jej pochodzie dziejowym”.

Komisja Ewolucjonizmu Polskiej Akademii Nauk uważa, że jednym z punktów obchodu jubileuszowego powinno być podjęcie przez polskich przyrodników i historyków nauki zbiorowego wysiłku zmierzającego do naświetlenia dziejów myśli ewolucyjnej w Polsce.

Komisja Ewolucjonizmu PAN z upoważnienia Wydziału Nauk Biologicznych PAN ogłasza konkurs na pracę badawczą dotyczącą rozwoju myśli ewolucyjnej w Polsce.

Zadaniem konkursu jest zapoczątkowanie prac, które pozwolą pogłębić i rozszerzyć znajomość historii polskiego ewolucjonizmu i staną się zaczątkiem systematycznych studiów w tej dziedzinie.

Do konkursu mogą być zgłaszane obok oryginalnych opracowań syntetycznych czy monograficznych również różnego typu prace materiałowe, a mianowicie udokumentowane prace naświetlające zarówno ewolucyjne nurty rozwoju myśli naukowej, jak i zasięg i charakter zainteresowania społeczeństwa polskiego teorią Darwina i jej naukowymi oraz filozoficznymi konsekwencjami. Mogą to więc być analizy czasopism przyrodniczych lub treści przyrodniczej czasopism ogólnych, programów szkół średnich, roczników towarzystw naukowych, źródłowe opracowania poglądów ewolucyjnych uczonych polskich, ośrodków naukowych, bardziej znamienych wypadków z zakresu zmagania koncepcji ewolucyjnej z poglądami przeciwnymi itp.

Konkurs zostanie rozstrzygnięty w roku 1959. Przedmiotem ostatecznej oceny jury mogą być tylko prace zakończone (wydrukowane lub przygotowane do druku). Prace odpowiadające warunkom konkursu będą referowane i dyskutowane na Sesji Problemowej PAN, po czym jury konkursu podejmie decyzję w sprawie nagród.

Jury konkursu zostanie powołane przez Wydział Nauk Biologicznych PAN do dnia 1. VII. 1958 r.

Termin zgłaszania udziału w konkursie upływa z dniem 1. V. 1958 r.

Tokiem prac przygotowawczych do konkursu kieruje Zespół powołany przez Wydział na wniosek Komisji Ewolucjonizmu (Uchwałą podjętą na posiedzeniu plenarnym w dniu 11. VI. 1957 r.), Organizacyjną obsługę konkursu będzie wykonywał Ośrodek Dokumentacji Ewolucjonizmu PAN.

Pragnąc uniknąć nieekonomicznego rozpraszenia wysiłków lub dublowania prac, Zespół zastrzega sobie prawo porozumienia się z uczestnikami konkursu w sprawie tematu prac.

Do konkursu mogą być zgłaszane prace podjęte specjalnie na konkurs lub rozpoczęte przed ogłoszeniem konkursu, o ile odpowiadają warunkom konkursu (do udziału w konkursie mogą być zgłaszane prace wydrukowane po ogłoszeniu konkursu).

Przewiduje się następujące nagrody:

jedna pierwsza nagroda 5.000 zł

dwie drugie nagrody po 3.000 zł

trzy trzecie nagrody po 2.000 zł

Jury wypowie się również, które prace nadają się do opublikowania. Prace opublikowane, zarówno nagrodzone, jak i nie nagrodzone, niezależnie od przyznania nagrody konkursowej, będą płatne z tytułu honorarium autorskiego.

Wszelką korespondencję w sprawie konkursu należy kierować na adres: Ośrodek Dokumentacji Ewolucjonizmu PAN, Warszawa ul. Nowy Świat 72.

PRZEGLĄD CZASOPISM

Roczniki Nauk Rolniczych ukazały się:

Tom 72 Seria B-Zootechniczna, zeszyt 2 i 3.

Tom 76 Seria A-Roślinna, zeszyt 4.

Tom 77 Seria A-Roślinna, zeszyt 1, 2, 3.

Sylwan nr 10, 11 i 12.

Roczniki Technologii i Chemii Żywności t. II zawierają następujące prace:

J. Janicki, S. Jankowski, F. Kowalski — Wpływ warunków prowadzenia ciasta żytniego na jego ukwaszenie i na jakość chleba.

D. J. Tilgner, K. Müller — Obecność niektórych substancji współrakovórczych w dymie wędzarniczym.

W. Göttlich, E. Pijanowski — Straty tiaminy i ryboflawiny w procesie topienia sera.

E. Pijanowski, B. Habaj, T. Knaut, J. Makowski — Studia porównawcze nad składem chemicznym mleka krów rasy nizinnej, o różnej wydajności mlecznej.

A. Rutkowski, Z. Makus — Modyfikacja szybkiej metody oznaczania stabilności tłuszczów jadalnych.

A. Rutkowski, Z. Makus, A. Stefaniuk — Zależność trwałości oleju rzepakowego od stopnia dojrzałości nasion.

R. Szarejko, S. Zagrodzki, J. Dobrzycki — Wpływ węgla wapniowego i błota saturacyjnego na przyrost zabarwienia soków i na zarastanie powierzchni ogrzewalnej wyparki.

Ukazał się zeszyt 1 Przeglądu Naukowej Literatury z zakresu Genetyki i Hodowli Roślin.

Zeszyty Naukowe Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego rozpoczęły nową serię pt. Melioracje rolne — zeszyt 1.

Acta Agrobotanica, vol. VI 1957 zawiera:

T. Glaser i Z. Sosna — Zielenienie i proliferacja kwiatów u katranu abisyńskiego (*Crambe abyssinica* L.) i rzepaku ozimego (*Brassica napus* L.).

M. Wisłocka, T. Krzywacka, L. Rozegnałowa — Wpływ krótkich fotoperiodów zastosowanych w różnych terminach na wywoływanie gałęziowości kłosa u pszenicy jarej Bajka (*Triticum vulgare*, var. *lutescens*).

J. Sawicki — Metodyka wykonywania krzyżówek u jęczmienia.

Z. Borecki — Badania nad biologią patogena grusz, grzyba *Venturia pirina* Aderh. (*Fusicladium pirinum* Fuck.).

J. Kochman — Badania nad plamistością łodyg łubinu powodowana przez *Phomopsis leptostromiformis* (Kühn) Bubak.

Kosmos — Seria A — Biologia zeszyt 6 zawiera między innymi następujące artykuły.

Wł. Michajłow — Postęp czy regres.

T. Marchlewski — Z zagadnień współczesnej genetyki.